



Fra: Syklistenes Landsforening
Til: Samferdselsdepartementet

Dato: 02.02.2024

Innspill til revidert statsbudsjett 2024 - Samferdselsdepartementet

Syklistenes Landsforening spilte inn til statsbudsjettet for 2024 flere saker som er viktige for å bidra til at regjeringen når nullvekstmålet for biltrafikk, nullvisjonen for trafikksikkerhet og de nasjonale sykkelmålene.

Det er tre områder vi oppfordrer regjeringen til å prioritere i revidert statsbudsjett for 2024:

- 1) Øk bevilgningen til post 1320/66, *Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer*, til 250 millioner kr for 2024, med ambisjon om å øke det til 500 millioner kr på sikt
- 2) Tidfest de nasjonale målene for økt sykling og gange til 2030 og utarbeide en nasjonal strategi for hvordan målene skal nås
- 3) Øk bevilgningen til Syklistenes Landsforening over post 1300/71 til totalt 6 millioner kr

Under er det redegjort for våre innspill. Vi går gjerne i dybden ved mulighet.

Eline Oftedal
Generalsekretær
Syklistenes Landsforening

Emil Rensvala
Fagsjef
Syklistenes Landsforening

1) Øk bevilgningen til post 1320/66, Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer

En viktig del av det å vokse opp dreier seg om å bli selvstendig. Å bevege seg på egenhånd i nærmiljøet og til skolen bør være en selvfølge. Ifølge Barne-RVU 2020 oppgir så mange som halvparten av foresatte at trafikksituasjonen legger begrensninger på hvor barnet kan leke ute. Hele fire av ti foresatte opplever at skoleveien er usikker når det gjelder trafikkforhold, og stadig flere av disse mener tett biltrafikk og høy hastighet er det som gjør den usikker.

Gode vaner etableres tidlig i livet. Bedre forutsetninger for selvstendig mobilitet vil fremme barns utvikling, helse og læring. Det er derfor en målsetning i seg selv at flere barn og unge oppnår minimumsanbefalingene om fysisk aktivitet. Aktiv transport er det enkelte viktigste tiltaket for å nå det.

Å øke barns mulighet for egen mobilitet vil bidra til å motvirke utenforskap. Barn av foreldre med høy inntekt har, i motsetning til de med lavere inntekt, i større grad tilgang til en eller flere biler, de har arbeidstid på dagtid og kan kjøre barn til skole og fritidsaktiviteter. Derfor er det spesielt viktig at nærområdene til barn i lavinnteksgrupper er trygge å sykle og gå i.

I 2022 innførte regjeringen en tilskuddsordning hvor kommuner kan søke ekstra midler til tryggere skoleveier og nærmiljøer for barn og unge. Det er et godt tiltak, men bevilgningen er alt for lav i forhold til behovet. I 2022 ble det søkt for nærmere 200 millioner, mens bevilgningen bare utgjorde 10 pst. av behovet. I 2023 søkte 89 kommuner om tilskudd til 163 ulike tiltak, til en sum om ca. 100 millioner kroner, hvorav 70 ulike tiltak fikk tildelt til sammen 22 millioner kroner. Syklistenes Landsforening mener at regjeringen må øke denne bevilgningen kraftig. Det vi gi signal om at barns mobilitet og trygghet er høyt prioritert, og det vil bidra til at langt flere barn vil kunne sykle og gå trygt i hverdagen.

Syklistenes Landsforening mener at regjeringen må:

- øke bevilgningen til post 1320/66, *Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer*, til minst 250 millioner kr for 2024, med ambisjon om å øke det til 500 millioner kr på sikt

Budsjetteffekt 2024: +250 MNOK.

2) Tidfest de nasjonale målene for økt sykling og gange til 2030 og utarbeide en nasjonal strategi for hvordan målene skal nås

For å høste de store samfunnsgevinstene av økt sunn og bærekraftig transport har regjeringene i 15 europeiske land nå vedtatt en nasjonal sykkelstrategi. Blant disse finner vi blant annet Frankrike, Tyskland og samtlige land i Storbritannia. Utviklingen går fort – bare siden 2021 har fem nye tilkommet til listen.

Ni europeiske land har tidfestede mål om økte sykkelandeler. Frankrike, Tyskland og England er eksempler på land som arbeider for økt andel sykling til år 2030. I tillegg til de ni landene har flere andre land tidfestet andre mål, f.eks. om økt antall sykkelreiser, reduserte antall ulykker eller utbygd sykkelinfrastruktur.

For å henge med i utviklingen må Norge følge etter. Siden halvparten av alle reiser i Norge er kortere enn 5 kilometer er potensialet for økt sykling stort. Elsykkelen er en *game-changer* for forutsetningene for sykling i Norge. Syklistenes Landsforening støtter de nasjonale målene for økt sykling og gange (8% sykkelandel nasjonalt, 20% i byene og 80% gåing og sykling til skoler). Om de skal ha noe effekt må de tidfestes, og det må tas frem en strategi for å nå dem.

Syklistenes Landsforening mener regjeringen må:

- tidfeste de nasjonale målene for økt sykling og gange til 2030
- ta en ledende rolle i arbeidet om å nå målene innen 2030
- utarbeide en nasjonal strategi for hvordan målene skal oppnås
- utarbeide planer for hvordan sykling og gange skal bidra til å nå nullvekstmålet
- utarbeide handlingsplaner og øremerke midler for tilretteleggende tiltak

Budsjetteffekt 2024: Minimal

3) Øk bevilgningen til Syklistenes Landsforening til totalt 6 millioner NOK

Syklistenes Landsforening (SLF) spiller en viktig rolle i arbeidet for å øke sykkelandelen i hele landet. Foreningen har en unik posisjon som landets eneste organisasjon som utelukkende jobber for oppnåelse av de nasjonale målene for økt gåing og sykling, og som har fokus på de myke trafikantenes hverdag. Med brukerperspektivet besitter SLF unik kompetanse om trygg sykling.

Syklistenes Landsforening er glade for at regjeringen i statsbudsjettet for 2024 øker midler til byvekstavgiftene. For å lykkes med sykkelsatsingen trengs en målrettet innsats. Tilskuddet til Syklistenes Landsforening har i stort sett vært uforandret siden 2015, og summen i statsbudsjett for 2024 er lavere enn KPI-utviklingen for samme periode. En høyning vil være viktig for at foreningen skal kunne bidra til økt måloppnåelse i samferdselspolitikken.

Med økte bevilgninger fra Samferdselsdepartementet er det to områder SLF vil styrke:

- Gjøre tilbudet om sykkelopplæring for voksne landsdekkende
- Bistå sykkeltilretteleggere i kommunene ved å tilrettelegge for faglige møteplasser og nettverksbygging

Syklistenes Landsforening ønsker også å kunne utvide tilbudet vårt om sykkelopplæring for voksne til å bli et nasjonalt tilbud. I dag er det kun i Oslo vi har kapasitet til å tilby dette. Mange voksne med minoritetsbakgrunn har ikke lært å sykle, og spesielt kvinner har heller

ikke sertifikat og trafikkopplæring. SLF opplever en mye større etterspørsel etter denne type opplæring enn det vi har kapasitet til å imøtekomme.

Med stadig økende satsing på sykkel som transportmiddel i byvekstavtaler, kommuner og fylkeskommuner følger et økende behov for foreningens kompetanse, bistand og tjenester ovenfor sykkelansvarlige, bærekraftsansvarlig og folkehelsekoordinatorer i kommunene. I de fleste kommuner sitter sykkeltilretteleggere alene, uten et nettverk av fagfolk rundt seg. Vi opplever økende etterspørsel etter faglig kompetanseutvikling og erfaringsutveksling. Vår ambisjon for å imøtekomme dette er å etablere et nasjonalt nettverk av kommunalt ansatte som jobber med sykkeltilrettelegging. Vi vil tilby dem faglige møteplasser for faglig påfyll og deling av gode eksempler. På den måten vil Syklistenes Landsforening bidra til økt oppnåelse av de nasjonale målene for økt gåing og sykling.

Syklistenes Landsforening mener regjeringen må:

- øke bevilgningen til Syklistenes Landsforening over post 1300/71 til totalt 6 millioner kr

Budsjetteffekt 2024: +1,5 MNOK